

نظریه زمان و حفاظت و مرمت

سودابه یوسف نژاد

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

www.ketab.ir

سرشناسه : یوسف نژاد، سودابه، ۱۳۵۶
عنوان و نام پدیدآور : نظریه زمان و حفاظت و مرمت / یوسف نژاد، یوسف نژاد.
مشخصات نشر : تهران : جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۱۹۴ ص.؛ مصور، نمودار.؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۰-۴۴۷-۵

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : واژه نامه.

یادداشت : کتابنامه.

موضوع : آثار تاریخی -- نگهداری و مرمت

Antiquities-- Collection and preservation : موضوع

موضوع : آثار فرهنگی -- نگهداری و مرمت

Cultural property -- Protection : موضوع

موضوع : زمان در هنر

Time in art : موضوع

موضوع : فضا و زمان در هنر

Space and time in art : موضوع

شناسه افزوده : جهاد دانشگاهی. سازمان انتشارات

Press Organization Jahade Daneshgahi : شناسه افزوده

رده بندی کنگره : CC۱۳۵

رده بندی دیویی : ۶۹/۳۶۳

شماره کتابشناسی ملی : ۷۷۲۶۵۹۰

اطلاعات رگرورد کتابشناسی : فیا

نظریه زمان و حفاظت و صیقل

مؤلف: سودابه یوسف نژاد

ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۰-۴۴۷-۵

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

نشانی سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای ژاندارمری،

پلاک ۷۲ - تلفن: ۶۶۹۵۲۹۴۸

نشانی فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، بین خیابان فلسطین و چهارراه ولیعصر (عج)، پلاک ۱۰۷۸،

فروشگاه کتاب شانزده - تلفن: ۶۶۹۶۵۰۱۷

نشانی مرکز پخش و توزیع: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، پلاک ۵۰،

مجتمع تجاری منشور دانش، طبقه همکف، واحد ۶ - تلفن: ۶۶۴۸۷۶۲۵-۶

پایگاه اطلاع رسانی: www.isba.ir | پست الکترونیکی: info@isba.ir | فروشگاه اینترنتی: 16book.ir

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کسی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۳	فصل اول: مبانی زمان
۱۷	زمان و حرکت
۲۱	زمان و وجود
۲۳	انسان و زمان
۲۵	فرهنگ مآذهای
۳۳	زمان و مکان
۳۷	زمان و اشیا
۴۴	بررسی تاریخی جایگاه زمان در میراث فرهنگی
۴۷	اصول حفاظت جان راسکین
۴۸	گذر از جامعه سنتی به مدرن
۵۳	کنفرانس های بین المللی
۵۶	سازمان علمی-فرهنگی و آموزشی ملل متحد یونسکو
۵۷	کنوانسیون های بین المللی یونسکو
۵۸	نهادهای مورد تأیید کنوانسیون میراث جهانی
۵۸	ایکروم
۵۹	کنگره ونیز ۱۹۶۴
۵۹	سازمان بین المللی ایکوموس
۶۰	اجلاس پاریس ۱۹۶۸
۶۱	منشور آمستردام (انجمن اروپایی میراث معماری ۱۹۷۵)

۶۳	منشور حفظ مدیریت میراث باستانی ۱۹۹۰.....
۶۴	سند نارا در رابطه با اصالت ۱۹۹۴.....
۶۴	مروری بر رخدادهای اخیر در سازمان یونسکو با تحلیل زمان.....
۶۹	فصل دوم: روش علمی شناسایی زمان در حفاظت و مرمت
۷۱	پدیده‌شناسی زمان.....
۸۲	زمان‌سنجی رادیوکربن.....
۸۵	زمان‌سنجی ترمولومینسانس.....
۸۸	دندروکرونولوژی.....
۹۶	درک نسبت‌های ذاتی پدیده‌ی زمان.....
۹۹	شیوه‌های ظهور زمان در آثار.....
۱۰۰	زمان و فایده‌های فرسایش.....
۱۰۵	زمان، مکان.....
۱۱۰	پدیده‌شناسی هرمنوتیک زمان در آثار.....
۱۱۱	زمان و فرهنگ ماده‌ای.....
۱۱۵	زمان و انسان.....
۱۲۵	فصل سوم: نظریه‌ی زمان و حفاظت و مرمت
۱۲۸	تشریح نظریه‌ی زمان و حفاظت و مرمت.....
۱۴۴	زمان انسانی در آثار.....
۱۴۹	شناخت زمان ابژکتیو در آثار.....
۱۵۱	دیگرگونی در اثر.....
۱۵۶	شناخت زمان سوژکتیو در آثار.....
۱۵۹	فرهنگ ماده‌ای و انسان.....
۱۶۱	زمان و نحوه‌ی مواجهه‌ی مرمت‌گر در حفاظت و مرمت.....
۱۶۷	تأثیرات نگرش زمان‌مند در حفاظت و مرمت.....
۱۷۷	واژه‌نامه
۱۸۵	فهرست منابع

مقدمه

مرمتگر در مواجهه با انواع آثار در زمان حال، گذشته را در مقابل خود دارد و رسالت او با مرمتگر اثر، کمک به حفاظت و ماندگاری آن برای پیوند گذشته از طریق حال به آینده است. او بیش از هر انسان دیگری زمان گذشته و آینده را در حال درک می‌کند و می‌داند که دنیای اطراف آدمی را گذشته فرا گرفته؛ از ستارگان و اجرامی که سالیان نوری از ما دور هستند و ما اکنون در زمان حال نظاره‌گر زمان گذشته‌ی آنها هستیم، تا اندیشه‌هایی که متصل به حال کنونی انسان بوده و در آنی بسیار نزدیک هستند و در چشم بر هم زدنی به گذشته می‌پیوندند و دور می‌شوند همه و همه در دیده و ذهن انسان و در گستره‌ی مفهوم رازگونه‌ای به نام زمان وجود دارند. مرمتگر بیش از هر انسان دیگری با زمان تعامل دارد و در رویارویی با آثار تاریخی و فرهنگی نیک می‌داند که تمام آنچه زمانی به شکل ایده در ذهن انسان پروانده شده و تنها فکری از جنس آینده بوده، در پرتو زمان حال وجود یافته و اکنون مدّت‌ها است که به گذشته پیوسته است.

درک زمان برای انسان که ابزاری مستقیم مانند حواس پنجگانه برای دریافت آن ندارد، آسان نیست و به همین دلیل آنچه بنا به نظر بزرگان علم و اندیشه بعد چهارم و اصل موجودیت اجسام دانسته و معرفی شده، در جستجوهای

حیات انسانی و در روزمرگی و سپری شدن روزگار به راحتی نادیده انگاشته می‌شود. زمان پدیده‌ای به ظاهر ناپیداست که دیده‌ی تیزبین انسان با آنکا به کنکاش در رویدادها به درک و فهم پدیدار آن نائل می‌شود. به بیان آدریان باردون^۱ - دانشمند معاصر - چگونگی پرسیدن در مورد زمان بسیار دشوارتر از نحوه‌ی پاسخ گفتن بدان است. در پرسش از زمان گوناگونی بسیاری وجود دارد، به طوری که نمی‌توان در مورد آن صرفاً به یک پرسش و یک پاسخ بسنده کرد؛ بنابراین باید بگوییم: «زمان چیست؟»، یا شاید بهتر باشد بگوییم: «زمان چه گونه‌ای است؟» و شاید در مواردی نیز بهتر باشد بگوییم: «زمان کیست؟» (باردون، ۱۳۹۵).

به هر روی در پاسخ به پرسش زمان نمی‌توان ساده انگارانه تنها به یک پاسخ بسنده کرد. زمان یک پدیده است و شناسایی آن نیازمند روش ویژه‌ای است. آنگاه که انسان بداند هر پنداری از ماده که تصور می‌کند جهان اطراف او را فرا گرفته، نه صرفاً توده‌هایی منسجم از اجسام، بلکه رویدادهایی از جنس زمان بوده و در مواجهه با تمام اشیا با رویدادهایی زمانی مواجه است؛ آنگاه هر نوع مواجهه‌ی او با آثار در کار حفاظت و مرمت، تأملی ژرف‌تر در بر خواهد داشت. اهمیت این موضوع برای آنان که با اجسام مختلف، به ویژه آثار هنری و فرهنگی تاریخی یا معاصر (خصوصاً در مسأله‌ی حفاظت و مرمت آنها)، مواجه هستند بسیار قابل تأمل بوده و محور اساسی این کتاب نیز خواهد بود. مواجهه با زمان و نحوه‌ی تعامل و ادراک آن در تمام انواع آثار - چه زمانی بسیار یا اندک از تولید و ساخت آنها گذشته باشد - مطرح است؛ زیرا زمان مسأله‌ای است که از وجود هیچ چیز مادی از جمله انواع آثار جدا نیست.

۱. دکتر آدریان باردون متولد سال ۱۹۵۰، استاد فلسفه دانشگاه ویک فارست در کارولینای شمالی است و در آنجا فلسفه مکان و زمان و دوره‌های مختلف فلسفه و تاریخ فلسفه را تدریس می‌کند. او نویسنده کتاب تاریخچه‌ی فلسفه زمان و همچنین مقالات علمی متعددی درباره زمان، ادراک، سیاست و تاریخ فلسفه است.